

MTK ja metsänhoitoyhdistykset kehittämässä luonnonarvomarkkinoita

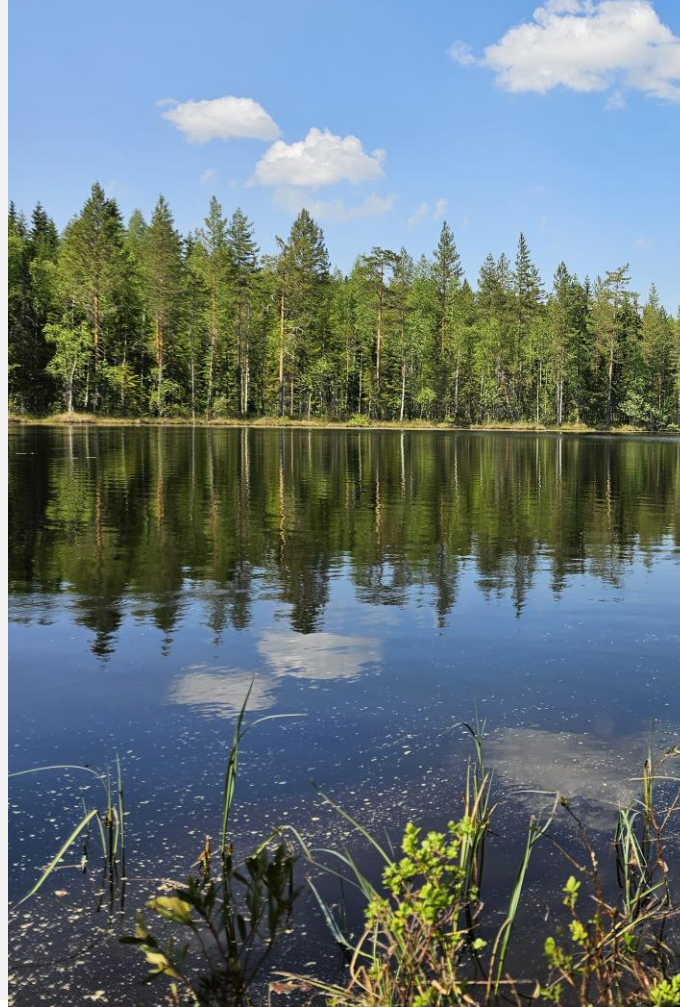
Heli Siitari

Ympäristöasiantuntija, kenttäpäällikkö

13.10.2026

Luonto on meille tärkeä

- **Suomi on sitoutunut pysäyttämään luontokadon eli luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen vuoteen 2030 mennessä.**
Luontokatoa aiheuttaa mm. rakentaminen ja muu liiketoiminta.
- **Ennallistamisasetuksessa asetettu kovat tavoitteet**
- **Maaliin pääseminen vaatii paljon ulkopuolista rahoitusta, ja myös yritykset voivat kantaa kortensa kekoon → yksityistä rahaa tarvitaan!**

Luonnonarvomarkkina on uusi asia. Siinä kaupan ovat luonnonarvot.

- Luonnonarvokauppa tarkoittaa järjestelmää, jossa **luonnon monimuotoisuudella ja ekosysteemipalveluilla on taloudellinen arvo**, ja **luontoarvoja** voidaan ostaa tai myydä vapaaehtoisin sopimuksin.
- Luonnonarvojen tuottajia ja myyjiä ovat maanomistajat, ja ostajia esim. yritykset, kunnat ja yksityishenkilöt
- Luonnonarvokaupassa yritys ostaa luonnonarvoja. Maanomistajat tuottavat näitä **esimerkiksi ennallistamalla ojitettuja soita, rakentamalla kosteikkoja, hoitamalla perinnebiotooppeja ja metsiä suojelemalla.**
- Luonnonarvokauppa on vapaaehtoista sekä myyjille että ostajille.

Luonnonarvomarkkinat – uusi rahoituskanava monimuotoisuudelle

MTK:

- MTK:n luonnon monimuotoisuustiekartta: markkinatalous tärkeässä roolissa luonnon monimuotoisuuden rahoittamisessa
- Täydentää valtion rahoituskanavia, ei korvaa niitä. Luo uusia ansaintamahdollisuuksia perinteisen puukaupan rinnalle
- MTK tavoittelee reilua ja kannattavaa ansaintamallia maanomistajille

Miten luonnonarvokauppa toimii?

Luonnon paranema muutetaan varmennetuiksi ja ostettaviksi luonnonarvoyksiköiksi.

1 luonnonarvohehtaari =
alueen pinta-ala × ekologinen tila

Lopputuloksena **Mitattava • läpinäkyvä • varmennettu**

Yrityksen rahoitus ohjautuu luonnon tilan parantamiseen.

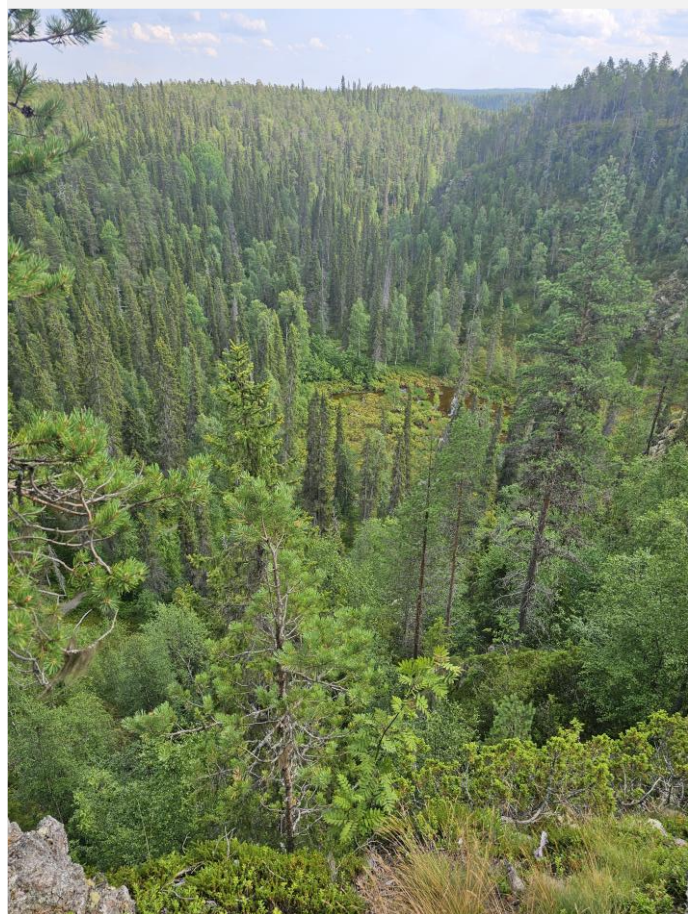
Miksi yritysten kannattaa tulla mukaan?

- **Vastuu luonnosta kuuluu meille kaikille.** Yritykset voivat osoittaa vastuullisuuttaan asiakkailleen ja muille sidosryhmilleen.
- **Luonnon heikkeneminen ei ole vain ympäristökysymys –se on liiketoiminnallinen riski.** Yli puolet globaalista liiketoiminnasta on riippuvaista toimivista ekosysteemeistä. Vakuutusyhtiöt- luononkatastrofit, tulvat, kuivuus jne. Rahoitusehdot jne.
- **Luonnon parantaminen vahvistaa toimintakykyämme tulevaisuudessa ja takaa luonnon ja sen resurssit myös tuleville sukupolville.** Resilienssin vahvistaminen mahdollistaa meille kannattavan liiketoiminnan → strateginen tarve, jotta toiminta voi jatkua myös tulevaisuudessa

Luonnon huomioiminen ei ole yrityksille pelkästään imagotekijä –se on kilpailukykytekijä.

MTK ja metsänhoitoyhdistykset pilotoimassa luonnonarvomarkkinoita – taustaa ja motiivit

- Yli 80% suomalaisista maanomistajista ajattelee, että luonnon monimuotoisuus on tärkeää
- Metsänomistajille on erilaisia tavoitteita
 ➡ tilaa myös luonnonarvomarkkinoille
- Metsänhoitoyhdistykset mukana aktiivisesti kehittämässä uusia palveluja
- LUMA-hanke mahdollistaa kehitystyön

MTK ja metsänhoitoyhdistykset – luontoarvomarkkinoiden rakentajat

Mitä olemme tehneet ja mitä teemme luontoarvomarkkinoiden eteen

1

Rakensimme ja uudistimme Luontoarvot.fi-markkinapaikan

Yhdistämme luontoarvojen ostajat ja myyjät.

2

Käynnistimme LUMA-hankkeen

Kehitämme toimintamalleja, digitaalisia palveluja ja osaamista koko MHY-verkostossa.

3

Rakensimme osaamista

Koulutamme MHY-henkilöstöä luonnonarvokauppaan, ekologiseen kompensatioon ja luonnonarvojen arviointiin.

4

Toteutimme ensimmäiset pilotit ja luonnonarvokaupat

Mukana mm. suon ennallistamiseen liittyvä kauppa sekä metsänomistajan ja yrityksen välinen luonnonarvokauppa.

5

Loimme uusia palveluja metsänhoitoyhdistyksille

Kehitämme liiketoimintaa luonnonarvokaupan, ekologisen kompensaaion ja luontotekojen ympärille.

6

Perustimme ostajarenkaan

Kokoamme yrityksiä yhteen kasvattamaan kysyntää ja vahvistamaan markkinoiden toimivuutta.

7

Vaikutamme Suomen ja EU:n pelisääntöihin

Edistämme vapaaehtoisuuteen, maanomistaja-lähtöisyyteen ja markkinaehtoisuuteen perustuvia ratkaisuja.

8

Kehitämme yksityisen rahoituksen malleja luonnolle

Rakennamme ratkaisuja, joilla yksityistä pääomaa voidaan ohjata luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen.

9

Järjestämme luontoarvofoorumeita ja viestimme aktiivisesti

Tuomme yhteen metsänomistajia, yrityksiä ja muita toimijoita sekä jaamme tietoa markkinoiden mahdollisuuksista.

10

Rakennamme tulevaisuuden markkinoita

Kehitämme MHY-verkostosta Suomen johtavaa luonnonarvomarkkinoiden asiantuntija- ja välittäjäverkostoa sekä uusia rahoitusratkaisuja.

YDINVIESTI

MTK ja metsänhoitoyhdistykset eivät ainoastaan puhu luontoarvomarkkinoista. Rakennamme markkinapaikan, palvelut, osaamisen, kysynnän, pilotit ja vaikuttamisen, joiden avulla metsänomistajille syntyy uusi vapaaehtoinen tulonlähde samalla kun luonnon monimuotoisuus vahvistuu.

Metsänhoitoyhdistykset ja luonnonarvokauppa

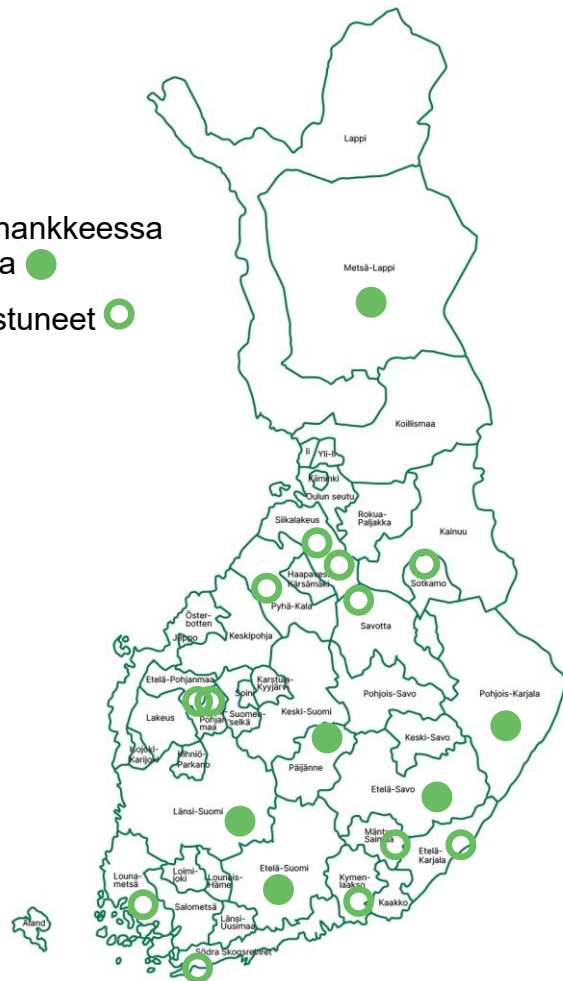
- Luonnonarvokauppa on tulevaisuuden toimintamuoto perinteisen puukaupan ja metsänhoitopalvelujen rinnalla mhy:issä
- Metsänhoitoyhdistysverkosto kattaa koko Suomen, 950 toimihenkilöä
- Yhdistyksissä kehitetään parhaillaan monipuolisesti luonnonhoitopalveluja (ympäristötuki, METSO, soiden ennallistaminen, lehtojen hoito jne)
- Nämä toiminnot yhdistyvät ketterästi myös luonnonarvokauppaan
→ mhy valmiudet luonnonarvokauppaa ovat alueittain jopa erinomaiset

Metsänhoitoyhdistykset kautta maan mukana!

- Metsänhoitoyhdistysten verkosto kattaa koko maan, tällä hetkellä 44 yhdistystä
- Metsänhoitoyhdistyksillä on jo satoja hehtaareja kohteita valmiina valmisteluun ympäri Suomen, ja parhaat yhteydet alueensa maanomistajiin mahdollistavat ostajalle juuri hänen tarpeidensa mukaisten kohteiden etsimisen.

Luma-hankkeessa mukana ●

Kiinnostuneet ○

Luontoarvomarkkinapäivä kokosi n. 250 kuulijaa Lahteen 9.9.2026

Etelä-Pohjanmaan Luonnonarvoseminaarissa paikalla n. 50 kuulijaa + linjoilla saman verran 9.10. -maastoonkiin päästiin!

Luontoarvot.fi -markkinapaikka

Luontoarvot

BETA

Osta luonnonarvoja

Myy luonnonarvoja

Löydä välittäjä

Oppaat luonnonarvokauppaan

Kirjaudu

+ Fi ▾

**Kaikkien ympäristövastuullisten markkinapaikka
mahdollistamaan helppoja ja laadukkaita luontotekoja.**

2030

Luontokadon
pysäyttämistavoite

1.5 M ha

Ennallistamispotentiali

90%

Arvostaa luonnon
monimuotoisuutta

>50%

Euroopan maa-alueet
heikentyneet

Nyt myytävänä: 16 luonnonarvokohdetta

Tarjoo kohdetta Hehtaaria (suurin ensin) ≡

Maakunta ⓘ

Luonnonarvojen tilanne ⓘ

☐ Myyty

☐ Tulossa

Hae

Tyhjennä

Luontotyyppikategoria ⓘ

Luontotyyppiryhmä ⓘ

Luontotyyppi ⓘ

Mikä haaste meillä on ja miten ratkaistaan?

Tällä hetkellä yrityksillä kaksi vaihtoehtoa tulla mukaan:

- 1) Yritys ostaa valmiita luonnoarvovoyksiköitä $\leftrightarrow$ ei ole juurikaan kaupan, koska markkina odottavassa käynnistystilanteessa, ja maanomistajat eivät halua yksin kantaa alkuriskiä, mitä yksiköiden tuottamisesta ilman markkinan varmuutta seuraa
- 2) Pilotoidaan ja tuotetaan luonnonarvohehtaarit yhdessä ostajien ja myyjien kesken, välittäjänä esim. mhy, jolla mainiot yhteydet alueen maanomistajiin
→ jaetaan yhdessä markkinan alkuriskiä, ja otetaan hyöty ensimmäisistä toteutuneista kaupoista

Piloteissa tuotetaan luontoarvot yhdessä

**Valitaan kohde
mhy:n avustuksella
ja sovitaan
luonnonarvojen
kaupasta**

**Toteutetaan
ennallistamissuun-
nitelman
toimenpiteet**

**Mhy tekee laatii
luonnonarvojen
tuottosuunnitelman
ja
ennallistamissuunni-
telman LVV:lle**

**LVV varmentaa
tuotetut
luonnonarvohehtaa-
rit**

**LVV varmentaa
luonnonarvojen
tuottosuunnitelman**

**LHA:t rekisteröidään
ja ostaja käyttää ne
esim.
vastuullisuustekona**

Ensin rakennettiin uskottava kohde, sitten sille löydettiin ostaja

MHY: luontoarvokartoitus + ennallistamissuunnitelma

Mitä esiteltiin?

Ennallistamissuunnitelma ja kustannusarvio

Kenelle?

Pohjois-Karjalan Osuuskaupalle (PKO)

Kuka fasilitoi?

S-ryhmä ja MTK

Ostajalle vietiin valmis kokonaisuus, pelkän idean sijaan.

Metsänhoitoyhdistysten luonnonarvokauppa- palvelu

Miten palvelu toimii käytännössä?

- 1. Myyjälle ja ostajalle vaivaton kokonaispalvelu** – mhy hoitaa
- 2. Tarpeiden kartoitus**
-kartoitetaan sopivat kohteet. Ennallistaminen/suojelu
- 3. Luontoarvojen maastollinen arviointi** – tutkijoiden kehittämät ja lainsäädäntöön pohjautuvat menetelmät (Boost-menetelmä)
- 4. Sopivien myyjien/ostajien etsintä** metsänomistajaverkoston kautta
- 5. Sopimus ja toteutus** – suojelu, ennallistaminen tai luonnonhoito
- 6. Viranomaisprosessit mukana**
 Myyjän/ostajan ei tarvitse hallita prosessia itse

S-ryhmän kauppa sai paljon julkisuutta

Ilomantsissa tehtiin historiallinen luonnonarvo-
kauppa

Maanomistaja Patri Purmonen, PKO:n vastuullisuusjohtaja Petri Vähä, MHY:n luonnonhoidon erityisasiantuntija Panu Kukkonen ja MTK:n ympäristöasiantuntija Heli Siitari ovat tytytyväisiä toteutuneeseen luonnonarvokauppaan Ilomantsin Kuikkasuoilla.

Metsän luonnonarvokaupassa maapohja säilyy myyjällä. Nyt toteutuneessa metsäkaupassa ennallistetaan suolupe lähemmäksi luonnontilaa.

Mervi Nevalainen
31.3.2026 10:00 | Päivitetty 31.3.2026 13:31

- Ajankohtaista
- Orpon hallitus
- Päätökset
- Valtioneuvosto
- Säädösvalmistelu ja kehittämistankkeet

Yhteystiedot

Petri Purmonen teki historiallisen luonnonarvokaupan Pohjois-Karjalassa

Ennallistettava kohde on noin 12 hehtaarin ojitettu suoalue Ilomantsissa.

Jaa Kuuntele

Petri Purmonen, Petri Vähä, Panu Kukkonen ja Heli Siitari ennallistettavalla Kuikkasuoilla kuvattuna. Kuva: Jarno Artika

Metsä | Ympäristö
31.3.2026 15:00

MTK:n vastuullisuus- ja viestintäjohtaja Petri Vähä ja metsänhoitoyhdistyksen Panu Kukkonen.

passa suurin voittaja on luonto, m
hyötävät

Suomi Svenska English

Ajankohtaista Yhteystiedot Materiaalipankki

Maaseudun edunvalvonta

Metsätalous ja metsän omistaminen

Tiedote – Maaseudun edunvalvonta

Yksityinen maanomistaja ja Pohjois-Karjalan Osuuskauppa tekivät historialliset kaupat – näin se mullistaa luonnonnsuojelua

31.03.2026

Pohjois-Karjalassa tehty yksityisen maanomistajan ja Pohjois-Karjalan Osuuskaupan välinen luonnonarvokauppa on Suomen ensimmäisiä. Vuosien valmistelujen jälkeen luonnonarvojen tarjoaminen myyntiin alkaa olla mahdollista maanomistajille.

Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan luonnonhoidon asiantuntija Panu Kukkonen, Pohjois-Karjalan Osuuskaupan vastuullisuusjohtaja Petri Vähä ja maanomistaja Patri Purmonen vieraillemassa ennallistettavalla Kuikkasuoilla. Kuva: Jarno Artika/PKO

Kiitos!

